

Stakeholdersforum – vergadering 12 oktober 2022

Tijdens deze bijeenkomst werden de volgende drie onderwerpen besproken:

1. Klimaatrisico's en accountantscontrole
2. Herziening NBA Handreiking accountant in algemene vergadering van aandeelhouders (AvA)
3. Concept brief NBA suggesties voor wet- en regelgeving

1. Klimaatrisico's en accountantscontrole

N.a.v. de discussie in de vorige vergadering wordt verder gesproken over het onderwerp Key Audit Matter (KAM).

Een KAM is een resultante uit de controle – en dus niet gebaseerd op verwachtingen van stakeholders – en dat bepaalde onderwerpen daarom in principe niet reeds vooraf als een KAM moeten en kunnen worden voorgeschreven. Dit geldt dan ook voor klimaatrisico, hoe actueel en belangrijk dit onderwerp bij steeds meer bedrijven – én in de ogen van stakeholders – ook is.

In de discussie worden o.a. de volgende opmerkingen gemaakt:

1. Benadruk als NBA in de uitleg hoe een accountant naar KAM's kijkt en deze formuleert, altijd de koppeling tussen bestuursverslag, jaarrekening en eventueel aanwezig In Control Statement met de KAM's. De accountant baseert de controle op deze stukken (plus eigen risico-analyse etc.) en gaat niet zelf op zoek naar een KAM.
2. Communiqueer beter over bovenstaande uitleg om een verwachtingskloof op dit onderwerp te voorkomen. Leg eveneens de rol en verantwoordelijkheid van de accountant versus de overige ketenpartners uit; met name de verantwoordelijkheid van de gecontroleerde entiteit zelf.
3. De verwachting is dat dit onderwerp 'is klimaatrisico altijd een KAM?' helderder wordt na implementatie van de CSRD.
4. Overigens bestaat het risico dat de doelstellingen en de intenties van het bedrijf ondersneeuwen bij een focus op verplichte rapportage en controle.
5. Ondernemingen hebben zelf de verantwoordelijkheid om hun eigen activiteiten – zeker die betrekking hebben op ESG- én SDG-onderwerpen – te beoordelen op materialiteit voor hun functioneren en dit vervolgens ook op te nemen in hun rapportage. Veel stakeholders in het forum zien aldus een gedeelde verantwoordelijkheid tussen bedrijf en accountant waarbij de meeste leden de primaire verantwoordelijkheid bij het bedrijf leggen.
6. Er wordt dan ook een vergelijking gemaakt met de reeds bestaande verantwoordelijkheidsverdeling inzake het thema fraude dat ook in de hele keten is belegd.
7. Over de vraag of klimaatrisico als een verplichte KAM moet worden gezien zijn de meningen in het stakeholdersforum verdeeld. Gesuggereerd wordt bijvoorbeeld dat accountantskantoren proactief in hun controle-aanpak iets zeggen over hoe klimaatrisico's worden meegenomen, en iets te zeggen over de observaties zonder het bij voorbaat tot een KAM te maken.
8. Sommige leden van het forum verwachten dat de traditionele financiële verslaggeving en de sustainability reporting binnen een paar jaar op hetzelfde niveau staan. Daarbinnen past dan ook het uitgangspunt dat klimaatrisico / milieu per definitie als een KAM wordt gepresenteerd. Waarna uiteraard een nadere beoordeling door de accountant kan plaatsvinden of dit dan ook terecht is.

2. Herziening NBA Handreiking accountant in algemene vergadering van aandeelhouders (AvA)

De herziening van de Handreiking is vooral ingegeven door de wens om de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA) meer inzicht te geven in de bevindingen van de accountant.

Een belangrijke vraag hierbij is tot hoever de open communicatie kan gaan. Met name de vraag in hoeverre de belangrijke informatie uit de Management Letter (ML) ook openbaar kan worden. De ML zelf wordt niet geopenbaard en wordt – ook na deze handreiking – geen publiek stuk. Wel wordt er op gewezen dat de handreiking de accountant stimuleert om belangrijke informatie met de gecontroleerde entiteit te delen. Daarmee wordt het een stuk waarschijnlijker dat belangrijke informatie en thema's uit de controle ook gedeeld worden met de stakeholders op een AvA.

Een aantal stakeholders wijst er daarentegen op dat de ML een gedegen en – indien nodig – kritische weergave kan bevatten van inhoudelijke discussies tussen accountant en management.

Openbaarmaking zal de toonzetting en daarmee de effectiviteit van de huidige ML ten nadele veranderen. Wellicht kan een goede openbare In Control Statement ook positief bijdragen in het inzicht verschaffen aan de stakeholders.

Openbaarmaking van de ML is ook niet nodig aangezien als in het bestuursverslag of in het RvC-verslag de essentiële punten van de ML zijn opgenomen. De lead ligt dan waar deze hoort: bij de gecontroleerde entiteit.

De NBA bekijkt momenteel in hoeverre de huidige vertrouwelijkheidsregels nog een grens opwerpen aan de openbaarmaking van informatie en of er mogelijk oplossingen zijn om als accountant meer te communiceren over werkzaamheden en/of bevindingen.

Gewezen wordt op het feit dat ook buiten AvA's veel informatie door bedrijven wordt verstrekt, bijvoorbeeld op roadshows, strategie-bijeenkomsten ('Capital Markets Day') en presentatie kwartaal- en halfjaarcijfers. De herziene NBA Handreiking is enkel en alleen voor AvA's geschreven en de informatie-uitwisseling aldaar.

De herziene NBA Handreiking 1118 is inmiddels [gepubliceerd voor consultatie](#).

3. Concept brief NBA suggesties voor wet- en regelgeving 2022

De NBA heeft in 2020 een brief gestuurd aan het Ministerie van Financiën met suggesties voor wet- en regelgeving op belangrijke thema's voor de accountantssector. Een concept voor een dergelijke brief met actuele thema's uit 2022 wordt besproken met het stakeholdersforum.

In de discussie worden o.a. de volgende opmerkingen gemaakt en suggesties meegegeven:

1. Noem de Verklaring Omtrent Risicobeheersing (VOR) bij voorkeur een In Control Statement (ICS). Dit is een reeds gangbare term waar internationaal ook kwaliteitscriteria voor zijn opgesteld.
2. Tevens wordt naar voren gebracht dat de nieuwe Monitoring Commissie Corporate Governance Code - die mogelijk pas in 2024 start- dit onderwerp zal gaan oppakken, maar dat het tijd nodig heeft. Daarentegen wenst de NBA op korte termijn de eerste stappen te zetten, uiteraard met begrip voor de diverse standpunten. VNO-NCW heeft ook ambitie om op het gebied van het ICS een extra stap te zetten. De ambities van de NBA, VNO-NCW en van beleggers kunnen dan wellicht op elkaar worden afgestemd.

-
-
3. Inzake deponering bestuursverslag wordt opgemerkt dat bij de CSRD een landenoptie komt die het mogelijk verplicht stelt om het duurzaamheidsverslag te deponeren (bij bepaalde ondernemingen) en aangezien het duurzaamheidsverslag onderdeel is van bestuursverslag zal die eerdere verplichting van het deponeren van het bestuursverslag uit het wettelijk voorschrift worden verwijderd.